

Anexă

la raportul de activitate în anul 2016 pentru membrii titulari și membrii corespondenți ai AȘM

Anexa A

FIȘA

raportului de activitate în anul 2016 pentru membrii titulari și membrii corespondenți ai AȘM

I. Titlul, numele și prenumele

Dr.hab.med., professor universitar, membru-cor. AȘM Nicolae Opopol

II. Activitatea științifică

Conducător al proiectului de cercetări științifice aplicative finanțate de la bugetul de stat pentru anii 2015-2018 *"Estimarea stării de sănătate a populației în relație cu factorii nocivi și psihosociali prioritari și " elaborarea măsurilor privind reducerea riscurilor".*

III. Rezultatele științifice principale

Monografii în ediții internaționale	-0
Monografii în alte ediții din străinătate	-0
Articole în reviste cu factor de impact mai mare de 1	-0
Articole în reviste cu factor de impact 0,1-1.0	-3
Articole în reviste cu factor de impact 0,01- 0,1	-1
Articole în alte reviste editate în străinătate	-2
Monografii editate în țară	-0
Articole în reviste naționale, categoria A	-0
Articole în reviste naționale, categoria B	-3
Articole în reviste naționale, categoria C	-0
Articole în culegeri	-2
Participarea la foruri științifice	-4
Activitatea inovațională	-0
Numărul de cereri prezentate	-0
Numărul de hotărâri pozitive obținute	-0

Numărul de brevete obținute	-0
Numărul de brevete implementate	-0

IV. Rezultatele științifice obținute în anul de referință (până la 100 de cuvinte)

Au fost generalizate sursele accesibile de literatură privind particularitățile chimice și impactul pe sănătate al compușilor cu efect perturbator asupra sistemului endocrin. Perturbatorii endocrini sunt compuși chimici care, prin expunerea ambientală și profesională sau prin expunerea inadecvată a organismului în procesul de dezvoltare, modifică funcțiile sistemului hormonal și/sau homeostatic, modificând concomitent abilitatea organismului de a răspunde la impactul factorilor din mediul în care organismul există. Acțiunea și consecințele expunerii organismului la perturbatori endocrini depind atât de particularitățile individuale ale organismului, cât și de caracteristicile fizico-chimice ale compușilor încorporați. Impactul pe sănătate este cel mai pronunțat la etapa timpurie de dezvoltare al organismului (embrion, nou-născut etc.).

Produsele chimice cu asemenea efect includ alchilfenolii, bifenili policlorurați, bisfenolul A, bifenili polibromurați, dietilstilbestrolul, DDT, ftalați, etc.

Perturbatorii endocrini influențează funcționarea sistemului endocrin, sub cel puțin trei aspecte: -imitând acțiunea unui hormon natural și determinând un răspuns similar din partea organismului; -împiedicând acțiunea normală a hormonilor prin blocarea receptorilor hormonal și, de asemenea, -afectând sinteza, transportul, metabolismul și eliminarea hormonilor.

Măsurile preventive privind eliminarea impactului nefast trebuie să fie orientate spre reducerea încorporării poluanților menționați din sfera ocupațională, habituală și igiena personală.

V. Activitatea didactică

Numărul cursurilor ținute	-6
Numărul total de persoane la care a fost conducător științific al tezei de doctorat	-3
Numărul persoanelor la care a fost conducător științific și care au susținut teza	-0
Numărul manualelor, materialelor didactice editate	-1

VI. Activitatea managerială

Pe parcursul anului, conform deciziei biroului secției medicale a AȘM, am organizat activitatea Comisiei de expertiză a secției Științe Medicale ale Academiei de Științe a Moldovei (cu examinarea a opt dosare), în calitate de președinte am prezidat consiliul de susținere a unei teze de doctor în științe medicale, am efectuat expertiza a 13 materiale, ca membru a comitetului organizatoric am participat la derularea a două conferințe științifice etc.

VII. Informații generale: Sunt aduse în anexă.

Premii, medalii, titluri etc.

Din parte AȘM, cu prilejul aniversării a 70-a de la crearea primelor institute de cercetare și a 55-a de la fondarea AȘM, am fost decorat cu medalia Dimitrie Cantemir.

De asemenea, pentru activitate prodigioasă în cercetare și cu prilejul Zilei Internaționale a Științei mi s-a conferit Diploma AȘM.

VIII. Alte activități

Publicații:

1. Aliona Serbulenco, Gr. Friptuleac, I.Bahnarel, N.Opopol, C.Ețco. Promovarea sănătății și educația pentru sănătate – problem de importanță majoră pentru Republica Moldova. Sănătate publică, economie și management în medicină, 2016, nr.3(67), pp.9-12.
2. Mariana Tutunaru, N. Opopol, Tatiana Danilă, Nina Iziunov, ION Bahnarel. Influența cărnii prelucrate asupra stării de sănătate a populației. Sănătate publică, economie și management în medicină, 2016, nr.3(67), pp.54-55.
3. Cătălina CROITORU, OVERCENCO Ala, OPOPOL N., PANTEA V. , CIOBANU GH., Low temperature impact on ambulance call-outs in Chisinau, Republic of Moldova / Impactul temperaturilor joase asupra solicitării asistenței medicale de urgență a populației din Chișinău, Republica Moldova. Anthropological Research and Studies, 2015, nr.5, pp. 17-27.
4. Опополь Н.И., Сырку Р.Ф., Пынзару Ю.В., Жардан Е.В. Оценка экспозиции воздействия полициклических ароматических углеводов и суточного их поступления в организм при потреблении продуктов питания. IX Международный симпозиум "Актуальные проблемы биофизической медицины". Материалы международного симпозиума 12-15 мая 2016г. Киев, 2016, с.78-79.
5. Sircu Raisa, Opopol N., Pâzaru Iu. Exposure and risk assessment of pesticides. 2nd International Conference on Human Biomonitoring. Berlin, Germany, 2016, p.97.

Participarea la perfectarea diverselor rapoarte și comunicări științifice:

1. Aliona Serbulenco, Gr. Friptuleac, I.Bahnarel, N.Opopol, C.Ețco. Promovarea sănătății și educația pentru sănătate – problemă de importanță majoră pentru Republica Moldova. Raport la Conferința cu participare internațională "Promovarea sănătății – o prioritate a sănătății publice". Or. Orhei, 22-24 iunie 2016.
2. Mariana Tutunaru, N. Opopol, Tatiana Danilă, Nina Iziunov, ION Bahnarel. Influența cărnii prelucrate asupra stării de sănătate a populației. Raport la Conferința cu participare internațională "Promovarea sănătății – o prioritate a sănătății publice". Or. Orhei, 22-24 iunie 2016.
3. Опополь Н.И., Сырку Р.Ф., Пынзару Ю.В., Жардан Е.В. Стендовый доклад на тему: Оценка экспозиции воздействия полициклических ароматических углеводов и суточного их поступления в организм при потреблении продуктов питания. IX Международный симпозиум "Актуальные проблемы биофизической медицины".

Activități în calitate de membru a diverselor consilii sau grupuri de lucru:

1. 15.01.2016 Membru al Consiliului Științific Specializat 253.01.-Tehnologia produselor alimentare de origine vegetală (Tehnologia produselor conservate) la susținerea tezei de Doctor în științe tehnice de către doctoranda Crotova Janna cu tema: "Tehnologia de fabricare a umpluturilor termostabile în baza sistemelor de stabilizare".

2. Membru al Comitetului organizatoric conform ordinului MS al RM nr.136 din 02.03.2016 "Cu privire la organizarea Conferinței naționale cu participare internațională "Siguranța chimică și toxicologia la confluența între domenii".
3. Membru al Comitetului Științific Internațional a Conferinței "Tehnologii Moderne în Industria Alimentară – 2016". Chișinău, 20-22 octombrie 2016.

Activități în cadrul diferitor consilii, comisii, grupuri de lucru etc.:

1. Președinte al grupului de experți pentru evaluarea materialelor în vederea notificării sau înregistrării suplimentelor alimentare, substanțelor cu scop nutrițional sau fiziologic, plantelor sau preparatelor din plante destinate fabricării suplimentelor alimentare, conform ordinului MS RM nr. 351 din 19.05.2016 "Cu privire la modificarea ordinului Ministerului Sănătății nr.263 din 30.03.2014".
2. Membru al Consiliului de redacție a revistei "Moldovan Journal of Health Sciences : Revista de Științe ale Sănătății din Moldova".
3. Membru al Consiliului de redacție a revistei "Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină".
4. Membru al Consiliului de redacție a revistei "Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe Medicale".
5. Membru al Comitetului Științific Internațional al Conferinței Internaționale "Tehnologii moderne în industria alimentară, 2016"
6. Membru al grupului de lucru privind evaluarea alimentației în rândul copiilor/elevilor din instituțiile de învățământ general, conform ordinului MS al RM nr.296 din 20.04.2016 "Cu privire la instituirea grupului de lucru privind evaluarea alimentației copiilor, elevilor din instituțiile de învățământ general".
7. Membru al Comisiei de concurs a CNSP, conform ordinului CNSP nr.31 din 21.04.2016 "Cu privire la instituirea Comisiei de concurs".
8. Membru al Comisiei de experți pentru evaluarea materialelor în vederea notificării sau înregistrării suplimentelor alimentare, substanțelor cu scop nutrițional sau fiziologic, plantelor sau preparatelor din plante destinate fabricării suplimentelor alimentare.
9. Membru al Consiliului științific specializat D 57.331.02-01 (președinte) la CNSP abilitat cu dreptul de a organiza susținerea tezei de doctor în științe medicale a Dlui Rubanovici Vladislav cu tema: "Estimarea stării de sănătate a elevilor instituțiilor preuniversitare cu profil sportiv în funcție de calitatea alimentației", conform ordinului Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare nr.346/CȘ din 27.04.2016. Susținerea a avut loc la 15.06.2016.
10. Membru al Consiliului pentru coordonarea programului de reducere a afecțiunilor determinate de deficiența de fier și acid folic până în anul 2017, format prin dispoziția Viceprim-ministrului RM, Dnului Gheorghe Brega. Participarea la ședința din 24 iunie 2016 pe problema fortificării făinei cu fier și acid folic.

Expertize, recenzii, estimări:

1. Recenzia la proiectul "Ghidului practic privind evaluarea iluminatului la locurile de muncă în încăperile de muncă", autorii I.Bahnarel, S.Zamfir, V.Vasiliev, C.Iularji, A.Malâi și N.Dragomir. 15.12.2015

2. Recenzia la Raportul CNSP privind activitatea științifică, inovațională, managerială și financiară în anul 2015. 26.01.2016
3. Recenzia la proiectul aplicațiilor practice ”Servicii de sănătate ocupațională” cu tema ”Influența efortului fizic și a alimentației asupra sănătății femeilor de vârstă reproductivă”, perfectate de Dr.șt.med. Galina Tomaș. 07.10.2016.
4. Perfectarea proiectului de răspuns la scrisoarea Ministerului sănătății RM din 10.02.2016, nr.01-10/127 cu privire la Strategia de adaptare la schimbarea climei pînă în anul 2020. 15.02.2016.
5. Recenzie la adnotarea tezei de doctor în medicină a Olgăi Cernelev ”Impactul nivelului activității fizice și alimentației asupra dezvoltării obezității la adulți”. 03.05.2016.
6. Proiectul de recenzie a AȘM la proiectul de Hotărâre a GRM nr. 01-10/143 din 15.02.2016 la proiectul Regulamentului privind sistemul de alertă precoce și răspuns rapid pentru prevenirea, controlul bolilor transmisibile și evenimentelor de sănătate publică. 24.02.2016.
7. Recenzie la proiectul elaborării metodice pentru lucrările practice ”Promovarea sănătății populației din provinciile biogeochimice și profilaxia maladiilor endemice”. 23.03.2016.
8. La dispoziția viceministrului sănătății (nr.01-10/317 din 12.04.2016) au fost pregătite propuneri privind necesitățile fiziologice în alimente pentru copii și elaborate propuneri pentru actualizarea cadrului normativ. 12.04.2016.
9. Au fost elaborate propuneri pentru MIA și IA a RM referitor la activitatea Comisiei Naționale pentru Securitatea Biologică. 12.04.2016.
10. Pentru proiectului răspunsului la scrisoarea Direcției Sănătate Publică a MS al RM din 12.04.2016, nr. 01-10-319 La adresarea MA și IA a RM din 29.03.2016, nr. 18-39-97 cu propunerea ca Comisia Națională pentru Securitatea Biologică să fie trecută din subordinea Ministerului Mediului în subordinea MA și IA. 15.04.2016.
11. Elaborarea propunerilor la ”Subiectele pentru examenul de absolvire, specialitatea Sănătatea Publică”. 27.04.2016.
12. Recenzia la adnotarea tezei de Dr.med. a Olgăi Cernelev ”Impactul nivelului activității fizice și alimentației asupra dezvoltării obezității la adulți”. 03.05.2016.
13. Recenzia la autoreferatul pentru obținerea titlului de doctor în tehnică a Dnei Carolina Grosu „Valorificarea șrotului de nuci și obținerea produselor de cofetărie”. 22.06.2016.
14. Recenzie la proiectul ghidului pentru elevi, părinți și profesori școlari ”Promovarea mâncării la pachet ca o alternativă a alimentației elevilor pe parcursul orelor petrecute în școală”, elaborat de Aculina Topada, medic în sănătatea publică.25.08.2016.
15. Recenzia la elaborarea metodică ”Servicii de sănătate ocupațională – aplicații practice”, propusă de laboratorul științific Sănătatea ocupațională a CNSP. 06.10.2016.

16. Referință la adnotarea tezei de doctor habilitat în științe medicale „Evaluarea igienică a condițiilor de muncă și a stării de sănătate a angajaților întreprinderilor de procesare a cărnii”, planificată de Dr.șt.med. Iurie Pînzari. 18.10.2016.

17. Recenzie la lucrările Dnei Smaranda Diaconescu “Practici alimentare riscante – intoxicația cu ciuperci la copii” și “Utilizarea suplimentelor alimentare la copii: tendința, necesitate sau risc”, destinate publicației. 21.10.2016.

Participări la ședințe:

12.06.2016 –la Ziua Academiei de Științe a Moldovei la Complexul Etno-cultural ”Vatra”.

24.06.2016 - la ședința Consiliului format de Guvern pentru coordonarea programului de reducere a afecțiunilor determinate de deficiența de fier și acid folic până în anul 2017.

08.09.2016 –la lucrările Conferinței științifice internațional ”Republica Moldova: 25 ani de independentă”.

04.10.2016 – la ședința Consiliului format de Guvern pentru coordonarea programului de reducere afecțiunilor determinate de deficiența de fier și acid folic până în anul 2017.

13.10.2016 – la ședința de lucru a medicilor șefi a CSP și șefilor direcțiilor pentru siguranța alimentelor, conform dispoziției MS nr.607-d din 10.10.2016. și Direcțiilor pentru siguranța alimentelor nr.07/1-3-54 din 10.10.2016

Participare la emisiuni televizate:

01.04.2016 Televiziunea română ”Impactul pe sanatate a schimbarilor bruște a temperaturii aerului”.